

Załącznik nr 1.5 do Zarządzenia Rektora UR nr 7/2023

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA ..2024/2025 – 2025/2026...
(skrajne daty)

Rok akademicki 2024/2025

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Filozofia filmu. Metody interpretacji dzieła filmowego na przykładach
Kod przedmiotu*	
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Filozofii
Kierunek studiów	Komunikacja międzykulturowa
Poziom studiów	Studia II stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	Studia stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	I rok/ II semestr
Rodzaj przedmiotu	fakultatywny
Język wykładowy	polski
Koordinator	Dr Agnieszka Iskra-Paczkowska
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr Agnieszka Iskra-Paczkowska

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
II	15								2

1.2. Sposób realizacji zajęć

X zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku): zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Kompetencje kulturowe wymagane od absolwenta studiów humanistycznych I stopnia.
Umiejętność samodzielnego interpretowania tekstów kultury.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z podstawami filozofii filmu, metodami interpretacji dzieła filmowego na przykładzie wybranych gatunków filmowych.
----	---

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	absolwent zna w pogłębionym stopniu historię kina, kino gatunków i specyfikę kinematografii różnych kultur oraz rozumie znaczenie tej wiedzy dla poszerzania kompetencji międzykulturowych	K_W01
EK_02	absolwent potrafi analizować i interpretować – z użyciem odpowiednich narzędzi – dzieło filmowe; rozpoznawać i definiować gatunki filmowe	K_U01, K_U05
EK_03	absolwent jest gotów do przyjmowania nowych treści i weryfikowania swoich poglądów; uznania wpływu różnych zjawisk [w tym ekranowej reprezentacji różnych kręgów kulturowych] na komunikację międzykulturową	K_K01, K_K04

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładów

Treści merytoryczne
Film jako forma sztuki analizowany w ramach dyscyplin filozoficznych – filozofii sztuki, estetyki
1/ Analiza formalna języka filmu [segmentacja, model narracyjny, dramaturgia, styl (ujęcie – sekwencja – jazdy kamery - montaż, poetyka, formalne repetycje, refleksywność, intertekstualność, estetyka
2/ Gatunek jako kulturowa metafora: statyczne/dynamiczne pojęcie gatunku filmowego; obligatoryjne/fakultatywne reguły gatunku; miejsce widza w kinie gatunków; koncepcja J. Shaidoiana (gatunek jako system intertekstualny), Ch. Altmana (kino gatunków jako rytuał); charakterystyka podstawowych gatunków filmowych.
3/ „Kto mówi” czyli miejsce autora w filmie: zespołowy akt twórczy a podmiot wypowiedzi; „przezroczysty” vs. autorski model narracyjny: europejska „polityka autorów” przełomu lat 50. i 60. XX wieku; autor jako „marka”; autor jako „reżyser technicznie zaawansowany”; typy reprezentacji autora w dziele filmowym: twórca swojego języka wypowiedzi (formy), kategoria interpretacyjna, autorskie porte parole, autor tautologiczny, sylleptyczny.

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

4/ Film a inne sztuki: kino awangardowe: pierwsza awangarda filmu francuskiego, radziecki konstruktywizm, niemiecki ekspresjonizm, surrealizm, filmy Andy Warhola, film nienarracyjny; „ruchome obrazy” – filmy inspirowane dziełami malarskimi

Motywy filozoficzne w obrazach filmowych – analiza symptomatyczna

5/ Podmiot i jego ekranowe reprezentacje – antagonistą – protagonistą, kodyfikacja – kontestacja stereotypów kulturowych, relacje między bohaterami; psychologiczna vs. obiektywna analiza postaci

6/ Problematyka egzystencjalna w filmach [dylematy moralne, miłość, śmierć itd.]

7/ „Nie wierz nikomu powyżej trzydziestki” czyli kinowy obraz kontrkultury: krytyka kulturowego status quo: od „straconego pokolenia” lat 20., „buntowników bez powodu” lat 50. (kino amerykańskie), „młodych gniewnych” (Anglia) i „dzieci Marksa i coca-coli” (Francja) – przełomu lat 50. i 60. po kontrkulturę lat 60. i anarchizm lat 70; kino politycznie zaangażowane – między utopią a dystopią

8/ Mitotwórcza rola filmu [toposy kulturowe, kształtowanie i kodyfikacja wzorców osobowościowych, wzorców „dobrego życia”]

Sformatowano: Odstęp Po: 9,4 pkt

B. Problematyka ćwiczeń

Treści merytoryczne

Sformatowano: Odstęp Po: 9,4 pkt

3.4 Metody dydaktyczne

wykład zdalny z prezentacją multimedialną, analizą przykładów i elementami dyskusji

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	obserwacja w trakcie zajęć; ocena przygotowanych wystąpień lub prezentacji	wykład
EK_02	obserwacja i ocena indywidualnej aktywności w trakcie zajęć; ocena przygotowanych wystąpień lub prezentacji	wykład
EK_03	obserwacja i ocena indywidualnej aktywności w trakcie zajęć; ocena przygotowanych prezentacji	wykład

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Ocena bardzo dobra: obecność na wykładach, merytoryczny udział w dyskusji; zaliczenie ustnie – analiza wybranego filmu: immanentna (formalna i treściowa) i symptomatyczna (uwzględniająca szerszy kontekst kulturowy)

Ocena plus dobra: obecność na wykładach, merytoryczny udział w dyskusji; zaliczenie ustne – immanentna analiza wybranego filmu:- formalna i treściowa
Ocena dobra: obecność na wykładach, merytoryczny udział w dyskusji; zaliczenie ustne – formalna analiza wybranego filmu na poziomie podstawowym
Ocena plus dostateczna: obecność na wykładach; zaliczenie ustne – analiza treści wybranego filmu na poziomie schematów fabularnych
Ocena dostateczna: obecność na wykładach; zaliczenie ustne – rekonstrukcja postaw bohaterów (protagonisty/ antagonisty) wybranego filmu na poziomie podstawowym
Ocena niedostateczna: nieobecności na wykładach; nieprzygotowanie ustnego zaliczenia / niedostateczny poziom wiedzy nabytej w ramach przedmiotu

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	15h
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	15h
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	20h 1h – zaliczenie ustne
SUMA GODZIN	51h
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	
zasady i formy odbywania praktyk	

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Aumont J., *Interpretacja filmów*, przeł. T. Rutkowska, PIW, Warszawa 2021 [wybrane fragmenty]
Aumont J., Marie M., *Analiza filmu*, przeł. M. Zawadzka, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2013 [wybrane fragmenty]
Autor w filmie, cz. I „Kwartalnik filmowy” Nr 59 (119),2007,
Autor w filmie, cz. II „Kwartalnik filmowy” Nr 60 (120), 2007.

Bordwell D., Thompson K., *Film Art. Sztuka filmowa. Wprowadzenie*, tłum.. B. Rosińska, Wydawnictwo Wojciech Marzec, Warszawa 2014 [wybrane fragmenty]
Carrol N., *Filozofia sztuki masowej*, Przeł. M. Przyłipiak, Wydawnictwo Słowo/Obraz Terytoria, 2011. [wybrane fragmenty]
Deleuze G., *Kino*, przeł. J. Margański, Wydawnictwo słowo/obraz terytoria 2009 [wybrane fragmenty]
Kino, film, psychologia, red. A. Ogonowska, Wydawnictwo Edukacyjne, Kraków 2017 [wybrane fragmenty]
Mulvey L., *Przyjemność wzrokowa a kino narracyjne*, przeł. J. Mach [w] *Panorama współczesnej myśli filmowej*, red. A. Helman, Kraków 1992

Literatura uzupełniająca:

Hitchcock/Truffaut, we współpracy z Helen Scott, przeł. T. Lubelski, Wydawnictwo Świat Literacki 2005 [wybrane fragmenty]
Kino-gest-ciało-ruch: film w perspektywie systemów komunikowania niewerbalnego, red. A. Gwóźdź, Wiedza o Kulturze, Wrocław 1990 [wybrane fragmenty]
Kino najnowsze: dialog ze współczesnością, red. E. Ciszewska, Wydawnictwo RABID 2007 [wybrane fragmenty]
Wojnowski K., *Estetyka zakłócenia: kino Michaela Hanekego*, Księgarnia Akademicka 2012 [wybrane fragmenty]
Wokół kina gatunków, red. K. Loska, Wydawnictwo RABID 1999 [wybrane fragmenty]

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej